

**ПЛАН-КОНСПЕКТ (КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЇ)
для проведення заняття із тактичної підготовки з особовим складом 9-ї
навчальної групи навчальної пожежно-рятувальної частини**

Тема: «Гасіння пожеж у будинках і спорудах, в адміністративно-офісних приміщеннях. Гасіння пожеж у будівлях підвищеної поверховості та висотних будинках. Гасіння пожеж у будівлях з металевих конструкцій і горючим утеплювачем»

Навчальна мета: навчання і виховання особового складу, який безпосередньо залучається до ліквідації НС, спрямована на підвищення його професійних знань, формування вмінь і навичок керування силами і засобами при ліквідації НС.

Час проведення: 2 год.

Місце проведення: навчальний клас.

Навчально-матеріальне забезпечення: план-конспект (конспект-лекції).

Нормативно-правові акти і література:

1. Кодекс цивільного захисту України від 2 жовтня 2012 року №5403-VI;
2. Наказ МВС України від 26.04.2018 № 340 «Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж»;
3. Наказ МНС України від 07.05.2007 № 312 «Про затвердження Правил безпеки праці в органах та підрозділах МНС України».

Порядок проведення заняття:

1. Організаційні заходи - 3 хв.:
 - перевірка присутніх;
 - оголошення теми і мети заняття.
2. Контроль знань - 5 хв.:
 - перевірка засвоєння раніше пройденого матеріалу.
3. Викладення матеріалу теми - 70 хв.
 - Питання, які вивчатимуться:
 - 1) Гасіння пожеж у будинках і спорудах, в адміністративно-офісних приміщеннях;
 - 2) Гасіння пожеж у будівлях підвищеної поверховості та висотних будинках;
 - 3) Гасіння пожеж у будівлях з металевих конструкцій і горючим утеплювачем.

для чого використовувати розпилені водяні струмені або піну;

-перевірити стан будівельних конструкцій поверху, розташованого над підвалом (у тому числі методом розкривання);

-подавати стволи на захист розташованого вище поверху (за потреби);

-застосовувати для гасіння комбіновані стволи, стволи-розпилювачі та піну, потужні водяні стволи використовувати під час розвинутих пожеж.

Під час гасіння пожеж на поверхах будинків і споруд, в адміністративно-офісних приміщеннях КГП зобов'язаний:

-провести розвідку та встановити, яких заходів адміністрація об'єкта вжила для евакуації людей з будівлі;

-установити рівень загрози людям, за потреби організувати їх рятування та евакуацію, вжити заходів для попередження паніки;

-забезпечити знеструмлення об'єкта;

-провести розрахунки та визначити необхідність залучення додаткових сил і засобів;

-ужити заходів щодо видалення диму на шляхах евакуації;

-ужити заходів для зниження температури в приміщеннях;

-застосовувати для гасіння перекривні стволи, стволи-розпилювачі та піну;

-увести стволи для гасіння пожежі, якщо горіння відбувається на одному або декількох поверхах, подати стволи на захист вище- і нижчерозташованих поверхів, суміжних приміщень та організувати на них розкривання конструкцій з порожнинами і їх проливання для попередження поширення вогню;

-перевірити та подавати за потреби стволи на захист побутових, технологічних прорізів, каналів, комунікацій, балконів на вище- і нижчерозташованих поверхах та горища;

-визначити місця та організувати розкриття отворів у перекриттях чи стінах за неможливості швидкого проникнення до осередку пожежі через двері або віконні прорізи;

-використовувати наявні системи та засоби пожежогасіння;

-організувати для попередження поширення вогню через віконні прорізи подачу в них вогнегасних речовин із стволів, розташованих на землі, на автодрабинах або автопідіймачах;

-ужити заходів щодо попередження можливих вибухів балонів з газами, систем опалення тощо.

Під час гасіння пожежі на горищах та покрівлях КГП зобов'язаний:

-подати перші стволи сходовими клітками, за потреби - через слухові вікна, і надалі - через розкриті у покрівлі отвори;

-організувати за потреби розкриття покрівлі для видалення диму, зниження температури, подачі стволів для гасіння горища;

-подавати стволи для гасіння розвинутої пожежі з ручних пожежних драбин, автодрабин, автопідіймачів, які рівномірно розставити по

Дати під запис.

периметру будівлі (пожежі) з таким розрахунком, щоб струменями води проливати всю площу пожежі;

-здійснювати гасіння по периметру пожежі, просуваючись від капітальних стін до центру пожежі;

-застосовувати для гасіння пожежі перекивні і комбіновані стволи, стволи-розпилювачі, використовувати воду зі змочувачем та піну;

-уводити перекивні стволи для захисту верхнього поверху будівлі під горищем.

2) Гасіння пожеж у будівлях підвищеної поверховості та висотних будинках

Обстановка, що може скластися під час пожеж у будівлях підвищеної поверховості та висотних будинках:

-велика кількість людей, яким загрожують небезпечні фактори пожежі, виникнення серед людей паніки;

-поширення вогню і токсичних продуктів горіння у вертикальному напрямку як усередині будівлі, так і зовні;

-задимлення сходових кліток і верхніх поверхів через шахти ліфтів та інші вертикальні канали;

-висока температура на шляхах евакуації та поверхах, де виникла пожежа;

-складність проведення рятувальних робіт та подачі засобів гасіння до верхніх поверхів будівлі;

-необхідність застосування спеціальних технічних засобів для проведення рятувальних робіт і гасіння пожежі;

-недостатня кількість техніки та обладнання для гасіння пожеж у висотних будинках.

У разі гасіння пожежі в будівлях підвищеної поверховості та висотних будинках розвідка проводиться декількома розвідувальними групами. Під час розвідки, крім виконання основного оперативного завдання, встановлюється:

-ступінь загрози людям, шляхи і способи їх рятування;

-можливість використання пожежних ліфтів, стаціонарних засобів гасіння, видалення диму, пожежних кранів-комплектів, підвищення тиску води в пожежних кранах тощо.

Під час гасіння пожежі в будівлях підвищеної поверховості та висотних будинках КГП зобов'язаний:

-організувати евакуацію та рятування людей;

-ужити заходів для попередження паніки, для чого використовувати внутрішню систему оповіщення, гучномовці тощо;

-зосередити на місці пожежі в найкоротший термін необхідну кількість ланок ГДЗС, пожежних автодрабин і автопідймачів;

-використовувати сходові клітки, пожежні автодрабини,

автопідймачі, пожежні ліфти тощо для підйому особового складу і

Дати під
запис.

ПТО на поверхи (пасажирські та вантажні ліфти дозволяється використовувати лише для підйому ПТО);

- використовувати для подачі вогнегасних речовин пожежні крани-комплекти, стаціонарні сухотруби, пожежні рукави підвищеної міцності та пожежно-рятувальні автомобілі з насосами високого тиску;

- здійснювати прокладання рукавних ліній ззовні будівлі зі скаток чи підйомом за допомогою рятувальних мотузок з подальшим кріпленням рукавної лінії за несучі конструкції будівлі рукавними затримками;

- встановити під час прокладання магістральних рукавних ліній одне розгалуження поблизу входу в будівлю, друге - на один-два поверхи нижче від місця пожежі;

- виставити на кожен вертикально прокладену рукавну лінію постового із запасом резервних рукавів для контролю за її роботою;

- ужити заходів для захисту особового складу і пожежно-рятувальних автомобілів від скла та інших предметів, що можуть падати з висоти, а також для позначення небезпечної зони та виставлення постових.

3) Гасіння пожеж у будівлях з металевих конструкцій і горючим утеплювачем.

Обстановка, що може скластися під час пожеж у будівлях з металевих конструкцій і горючим утеплювачем (пінополістирол, пінополіуретан тощо):

- швидке та приховане поширення вогню по полімерному утеплювачу всередині стінових і покрівельних панелей;

- виділення токсичних речовин та сильне задимлення;

- утворення нових осередків пожежі всередині будівлі від полімерного утеплювача та бітуму, що горять і розтікаються;

- швидка деформація несучих конструкцій і обвалення покриття та інших незахищених металевих конструктивних елементів.

Під час гасіння пожеж у будівлях з металевих конструкцій і горючим утеплювачем КГП зобов'язаний:

- організувати подачу стволів «А» і «Б», за потреби - лафетних стволів:

- усередину будівлі - для охолодження несучих конструкцій покриття, колон нижнього поясу, покрівельних панелей, а також на гасіння осередків горіння всередині будівлі та на захист майна;

- на покриття будівлі - для гасіння та попередження поширення вогню по всій площі з одночасним прорізанням отворів для видалення диму і зниження температури, розкриттям покрівельного килиму та влаштуванням розривів в утеплювачі;

- на зовнішню поверхню стін - для охолодження і гасіння стінових панелей з одночасним розкриттям конструкцій і влаштуванням розривів;

Дати під запис.

<ul style="list-style-type: none">-ураховувати можливість переходу вогню до суміжних секцій і відсіків через пояси в огорожувальних конструкціях, протипожежні стіни і перегородки;-використовувати під час гасіння пожежі на покритті світлові аераційні ліхтарі та вентиляційні канали для випуску диму;-організувати після закінчення гасіння пожежі перевірку стінових і покрівельних панелей з метою гасіння можливих незначних осередків горіння.	
---	--

4. Закріплення вивченого матеріалу

– 5 хв.:

Питання для закріплення:

- 1) Гасіння пожеж у будинках і спорудах, в адміністративно-офісних приміщеннях;
- 2) Гасіння пожеж у будівлях підвищеної поверховості та висотних будинках;
- 3) Гасіння пожеж у будівлях з металевих конструкцій і горючим утеплювачем.

5. Підведення підсумків

– 7 хв.:

- вказати на питання, які вимагають підвищеної уваги;
- оголосити оцінки;
- відповісти на запитання.